

Tym razem miesięcznik ten zamieszcza sporo ciekawego materiału. Pierwszym artykułem, na który należy zwrócić uwagę jest artykuł Władysława Kwietnia pt. „Zanieczyszczenie naturalnego środowiska agrobiologicznego”.

„W obecnych czasach dostrzega się szczególnie dynamicznie postępujące zanieczyszczenie naturalnego środowiska agrobiologicznego, będące skutkiem zarówno rozwoju procesów industrialnych i urbanizacyjnych, jak i coraz intensywniejszego wykorzystywania w produkcji rolniczej nawozów mineralnych i chemicznych środków ochrony roślin. Na pogarszanie się jakości i produktywności gleb szczególnie wyraźny wpływ wywierają związki chemiczne w postaci gazów i pyłów, emitowane przez różne zakłady przemysłowe. Podstawowymi źródłami tych zanieczyszczeń są przede wszystkim: wadliwe procesy technologiczne oraz niewłaściwe spalanie materiałów energetycznych, zawierających szkodliwe związki i pierwiastki chemiczne (...). Szczególną szkodliwość dla gleby wykazują pyły przemysłowe. Zawierają one bardzo toksyczne związki chemiczne. Pyły te systematycznie emitowane w rejonach wysoko uprzemysłowionych pokrywają wierzchnią warstwę ziemi. Opady zaś atmosferyczne powodują przenikanie tych związków do gleby, doprowadzając do silnej ich kumulacji. Rzecz jasna, iż musi się to negatywnie odbić na produktywności gleb oraz na jakości uzyskiwanych z nich produktów roślinnych. Liczne badania naukowe wskazują na duży stopień szkodliwości dla naturalnego środowiska agroekologicznego ze strony przemysłu chemicznego, a więc przede wszystkim ze strony zakładów produkujących: nawozy mineralne, włókna sztuczne, kwas siarkowy, sodę, chlor, artykuły petrochemiczne itp. Szkodliwość oddziaływania na środowisko tych zakładów wiąże się przede wszystkim z emisją znacznych ilości związków fluoru, siarki, chloru, amoniaku, azotu i pyłów nawozowych (...). Destruktywny wpływ na jakość gleb wywierają także zanieczyszczenia emitowane przez przemysł metalurgiczny. Głównymi produktami emisji są tu pyły oraz substancje gazowe wydzielane przez koksownie, aglomerownie, konwertyory oraz kotłownie. Zawierają one znaczny odsetek związków fluoru, cynku, ołowiu, miedzi, kadmu, azotu, a przede wszystkim siarki (...). Niekorzystny wpływ na na-

turalne środowisko agrobiologiczne wywołuje również motoryzacja (...). Badania prowadzone w naszym kraju dowiodły, że roślinność znajdująca się w odległości kilkunastu metrów wzdłuż samochodowych szlaków komunikacyjnych jest silnie skażona przez czteroetylek ołowiu, który jest bardzo trującą i groźną dla zdrowia ludzkiego substancją, znajdującą się w spalinach samochodowych (...). Oprócz zanieczyszczeń naturalnego środowiska agrobiologicznego, związanych z procesami przemysłowymi, bardzo istotną rolę w tym zakresie odgrywają również zanieczyszczenia związane z intensyfikacją produkcji rolniczej (...). Podnoszenie żyzności i produktywności gleb drogą chemizacji posiada jednak w naszych warunkach klimatycznych określone bariery. Stosowanie tych zabiegów w pewnych granicach jest pożyteczne i sprzyja produktywności. Przekroczenie jednek tych granic lub nieumiejętne stosowanie metod chemizacyjnych może być bezużyteczne lub nawet przynieść poważne straty dla gospodarki narodowej (...). Wyniki licznych doświadczeń dowodzą, że nadmierne i niewłaściwie stosowana chemizacja rolnictwa przyczynia się nie tylko do degradacji naturalnego środowiska ekologicznego, lecz w znacznym stopniu zagraża również człowiekowi (...). Najbardziej dostrzegalna jest szkodliwość składników zanieczyszczających naturalne środowisko ekologiczne na żywe organizmy roślinne (...). Widoczne są cementarzyska kompleksów leśnych przekarmionych trującymi odpadami oraz karłowacenie niektórych drzewostanów w otoczeniu kombinatów przemysłowych (...). Przeprowadzone badania wskazują, że przemysłowe zanieczyszczenia gleby przenikają do roślin jadalnych i tam się kumulują. Stąd też szkodliwość zanieczyszczania naturalnego środowiska znajduje swój wyraz również i w niekorzystnym oddziaływaniu na organizm ludzki (...). Wiadomo, że rozwój industrializacji naszego kraju, jak również i podnoszenie poziomu intensyfikacji produkcji w naszym rolnictwie stanowią obiektywną konieczność, bez której nie sposób wyobrazić sobie dalszego wzrostu gospodarczego i poprawy warunków ekonomiczno-społecznych naszego narodu. Mimo to jednak należy przedsięwziąć wszelkie skuteczne środki zmierzające do ochrony naturalnego środowiska agrobiologicznego.”